

Erasmus matkaraportti: Kassel, Saksa

11.10.2013

Miika Saavalainen

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	1
2 ENNEN MATKAA	2
2.1 Kurssien valinnat	2
2.2 Studentenwerk	2
2.3 Raha-asiat	3
2.4 Eurooppalainen sairausvakuutuskortti	3
2.5 Eduroam	3
3.1 Opiskelija-asunnot	4
4 OPINTOJEN ALOITUS	5
4.1 Erasmus kielikurssi	5
4.2 Käytännön asiat ja muistilistat	5
4.3 Orientaatioviikko	6
4.4 Kurssien valinta	6
5 TENTIT JA VAPAA-AIKA	7
5.1 Kaupunki	7
5.2 Matkustus	8
6 OPINTOJEN LOPETUS	8
6.1 Ennen kotiin paluuta	9
7 LOPPUTUNNELMAT	9
8 LINKIT	10

1 JOHDANTO

Kassel oli vuonna 2013 keväällä uusi vaihtoyliopistokohde Lappeenrannan teknilliselle yliopistolle. Kohde oli houkutteleva, koska Kasselin yliopistolta tuntui löytyvän erittäin laaja valikoima englannin kielisiä kursseja. Varsinkin energiatekniikka ja uusiutuvan energian kurssit vaikuttivat olevan kovassa suosiossa ja valikoima vaikutti laajalta ja mielenkiintoiselta. Kurssien valinnassa paljastui kuitenkin ikäviä sudenkuoppia, joita ei koulun sivuilla mainittu lainkaan. Usein myös raskas saksalainen byrokratia haittasi asioiden etenemistä. Raskaiden alkukangertelujen jälkeen rankasti muokattu kurssilista saatiin kuitenkin hyväksytyä ja vaihto-opiskelijaelämä pääsi riehakkaasti käyntiin. Viimeiselle sivulle keräsin kaikki tarvittavat linkit, joihin viitataan numeroilla.

Tärkeä muistettava juttu asioitaessa saksalaisten kanssa on erittäin muodollinen kohteliaisuus. Sähköpostia lähetettäessä tulisi henkilöä ns. teititellä. Käytetään rouva, herra tai titteliin viittaavaa etuliitettä.

2 ENNEN MATKAA

Kun vaihto-opiskelupaikka varmistuu, on matkaan lähtijän tehtävä muutamia tärkeitä valmisteluita liittyen kurssien valintaan ja asumisjärjestelyihin.

2.1 Kurssien valinnat

Alustavat kurssivalinnat täytyy tehdä jo ensimmäisessä hakuvaiheessa. Kurssilistat Kasselin yliopiston tarjonnasta löytyy osoitelinkistä numero 1. Ensimmäiseen sarakkeeseen valitaan lukukausi ja viimeiseen sarakkeeseen opetuksen kieli. Muista kohdista ei tarvitse välittää, ellei halua rajata hakua. Kurssilistassa ensimmäisessä sarakkeessa oleva numerosarja kertoo osaston ja kurssin numeron. Esimerkiksi FB16-9845 kertoo, että kurssi kuuluu energiatekniikan (Nro. 16) tarjontaan. Perässä seuraava numerosarja paljastaa pahan sudenkuopan, mitä ei ainakaan aikaisemmin oltu selitetty missään. Mikäli numerosarja alkaa ns. isoilla luvuilla kuten 98, kurssi kuuluu maksulliseen opetuskokonaisuuteen. Näille kursseille ei siis Erasmus opiskelijoilla ole asiaa, vaikkakin ne omalta osalta oli Learning Agreement:iin hyväksytty. Karu totuus paljastui vasta paikan päällä. Jos näille kursseille haluaa osallistua, joutuu maksamaan 3000-40000 euroa. Kannattaa siis valita jo alustavasti sellaiset kurssit, joiden tunnus alkaa pienemmillä luvuilla ja varmistaa asia vielä Sabine Ernstin kanssa. Vaikka kurssit valitsisikin oikein, ei se takaa että niitä enää edes järjestetään kun omat opinnot pitäisi paikan päällä aloittaa.

2.2 Studentenwerk

Kun tieto vaihto-opiskelun aloituksesta varmistuu, on tärkeää olla heti yhteydessä Kasselin Studentenwerk-toimistoon. Sieltä löytyy kaikki tarvittava tieto opiskelija-asunnoista. Tässä kannattaa olla nopea ja erityisesti oma-aloitteinen, sillä opiskelijoille on asuntoja kaupungissa rajallinen määrä. Itse lähetin Studentenwerkin toimistolle vielä ylimääräisen varmistussähköpostin ja ilmoitin heille, että minkälainen asunto tahansa kelpaa. Ennen heidän sähköisissä palveluissaan asioimista, kannattaa varata itselleen skannaus omasta opiskelijakortista ja passikuvasta. Nämä kuvat täytyy ladata asunnon haun rekisteröintipalveluun. Myös tarkat päivämäärät on syytä olla tiedossa, kun hakemusta täytetään.

Kun ilmoitus tarjottavasta asunnosta tulee, kannattaa se hyväksyä mahdollisimman nopeasti. Studentenwerk lähettää postissa kaikki tarvittavat asiakirjat vuokrasopimus ja maksutiedot mukaan luettuna. Tässä täytyy huomioida, että asuntosäätiö haluaa koko vuokrakauden maksun yhdellä kertaa, mukaan lukien vuokran takuusumman. Eli jos vaihtoaika on 6kk, maksetaan koko summa kerralla ennakkoon ja lisäksi n.200e takuusumma. Maksaja huolehtii myös kaikista mahdollisista kuluista, joita voi ulkomaille maksettaessa ilmetä. Vuokran suuruus on noin 190-220 euroa kuukaudessa eikä vedestä, lämmityksestä tai internetistä peritä mitään lisämaksuja.

Hyvä puoli asuntosäätiössä on sen joustavuus. Itse osallistuin saksan kielen Erasmus intensiivikurssille, joka alkoi kaksi viikkoa ennen lukukauden alkua. Tarvitsin asunnon siis kaksi viikkoa etuajassa. Studentenwerk järjesti asian ja sain muuttaa asuntoon etuajassa, eikä tältä ajalta peritty mitään maksua. Asiat hoituvat, kunhan muistaa olla itse aktiivinen ja ajoissa liikkeellä. Studentenwerkin sivut löytyvät linkistä numero 2.

2.3 Raha-asiat

Saksassa toimii kaikki suomalaiset luotto- ja pankkikortit Visa Electron mukaan luettuna. Mukaan ei siis tarvitse raahata repullista käteistä. Paikan päällä kannattaa kuitenkin suosia käteistä, sillä ulkomaan maksujen veloitukset saattavat nousta korkeaksi jos käyttää kotimaista korttia. Käteisnostopalkkio saksalaisista automaateista on 0,75e kerralta. Automaatit opastavat myös englanniksi, joten saksaa ei tässä tarvitse osata.

2.4 Eurooppalainen sairasmakuutus kortti

Sairasmakuutus kortin hankkiminen on erittäin tärkeää. Jos kortti puuttuu, ei vaihtokohteessa pysty tekemään käytännössä mitään. Jos kortti puuttuu, sinulle ei anneta paikallista opiskelijakorttia, internet yhteyttä, eikä edes oman tutorin yhteystietoja.

2.5 Eduroam

Ennen lähtöä on erittäin suotavaa asentaa LUT:n tietoturvaketti omaan mobiililaitteeseen. Tällä tavoin Kasselin yliopiston WIFI-verkon käyttö onnistuu samoilla salasanoilla ja tunnuksilla kuin Lappeenrannassa. Tämä voi tulla erittäin tarpeeseen, sillä internet yhteyden saaminen omaan opiskelija-asuntoon saattaa pahimmassa tapauksessa kestää jopa viikkoja.

3 SAAPUMINEN

Lento kannattaa ostaa Frankurtin kansainväliselle lentokentälle. Kentältä pääsee suoraan paikallisjunaan, joka vie Frankfurtin päärautatieasemalle. Päärautatieasemalta on suora junayhteys Kasseliin. Matkalippu kannattaa ostaa lentokentän junaterminalista. Saksassa on käytössä alueelliset ryhmäliput, joilla saa matkustaa useampi henkilö samaan aikaan. Lippu käy kaikkiin paikallisjuniin, raitiovaunuihin sekä busseihin. Frankfurtista kannattaa siis ostaa Hessen Ticket, joka maksaa noin 32 euroa.

Yliopisto on kävelymatkan päässä Kasselin päärautatieasemalta. On kuitenkin kannattavaa hankkia jonkunlainen kartta kaupungista, jotta asuntotoimiston ja muut palvelut löytää helpommin. Asunnon voi vastaanottaa heti sen päivän aamusta, joka on muuttopäiväksi ennalta sovittu. Internet ei kuitenkaan kuulu asuntotoimiston palveluihin, vaan tunnukset ja salasana antaa yliopisto. Tosin vasta kun kaikki mahdolliset paperit on täytetty ja todistukset toimitettu. Koulun alueella WIFI-verkko tosin toimii ilman mitään toimenpiteitä, kunhan sen on laittanut käyttökuntoon jo ennen lähtöä.

3.1 Opiskelija-asunnot

Tukalan asuntotilanteen vuoksi kannattaa rimaa vaatimuksien osalta laskea. Asuntojen sijainnin, kunnan ja yleisen viihtyvyyden välillä on iso haitari. Parhaimmat asunnot löytyvät yliopiston kampusalueelta. Ne ovat valmiiksi kalustettuja yksiöitä, joiden kunto on hyvä. Myös Europahaus on erittäin viihtyisä. Vastakohtana näistä on Wolfhager Straße 10. Sama rakennus jossa Studentenwerkin toimisto sijaitsee. Asunnot ovat kuuden hengen soluja, joissa on yksi jaettu keittiö sekä kylpyhuone. Myöskään sijaintina tämä ei ole parhaita mahdollisia. Kadulta saattaa löytyä huumeruiskuja ja iltaisin kadun valtaavat parhaimmat päivänsä nähneet ilotytöt.

4 OPINTOJEN ALOITUS

Kuten jo aikaisemmin mainitsin, osallistuin Erasmus kielikurssille kahta viikkoa ennen lukukauden alkua. Kahden viikon kielikurssin jälkeen alkoi orientaatioviikko ja tämän jälkeen lukukausi lähti vaihto-opiskelijoiden kohdalla virallisesti käyntiin.

4.1 Erasmus kielikurssi

Saksan kielikurssi alkaa kaksi viikkoa ennen orientaatioviikkoa. Intensiiviopetusta on noin kolme tuntia päivässä. Tasoryhmiä on kolme, joten myös vasta kieltä aloittelevat pystyvät hyvin osallistumaan. Lopuksi on helppo tentti erikseen joka tasoryhmälle. Tentistä ei kuitenkaan tarvitse murehtia, sillä siitä pääsevät kaikki läpi. Kurssimaksu oli reilu sata euroa ja siitä sai neljä opintopistettä. Voin lämpimästi suositella kyseistä kurssia. Kurssin ilmoittautumisesta tiedotetaan hyvissä ajoin sähköpostilla.

Kielikurssin aikana hoidettiin myös käytännön asioita ja annettiin infoa lukuvuoden aloituksesta. Kielikurssin aikana kannattaa myös hoitaa kaikki käytännön asiat liittyen asukkaaksi rekisteröitymiseen ja erilaisten todistusten haalimiseen.

4.2 Käytännön asiat ja muistilistat

Ennen kuin on mahdollista saada paikallinen opiskelijakortti, on suoritettava seuraavat asiat:

- Kaupungin asukkaaksi rekisteröityminen kaupungintalolla (Rathaus). Tämä ei maksa mitään.
- Esitettävä eurooppalainen sairausvakuutuskortti vakuutustoimistolle, sieltä saatava todistus että kortti on esitetty.
- Maksettava saksalaisen pankin välityksellä lukukausimaksu, joka on noin 200e (maksu sisältää oikeuden käyttää raitiovaunuja, busseja sekä lähijunia ilman erillisiä lisämaksuja).

Opiskelijat saavat tästä erillisen valmiin listan. Kun nämä asiat on saanut hoidettua, annetaan opiskelijalle opiskelijakortti jossa on oma opiskelijanumero. Lisäksi annetaan lista oman osaston informaatiopäivistä, sekä opiskelijalle nimetyn tutor henkilön yhteystiedot. Tämä tutor kuuluu koulun henkilökuntaan ja osaa (toivon mukaan) opastaa kurssivalintoihin ja opiskeluun liittyvissä asioissa.

4.3 Orientaatioviikko

Orientaatioviikko on lukukauden alkua edeltävä viikko. On erittäin suositeltavaa osallistua näihin tapahtumiin ja tilaisuuksiin, jotta ei heti putoa kelkasta. Myös erillisiin opiskelijatutoreihin kannattaa olla rohkeasti yhteydessä ja kysellä mitä ikinä mieleen juolahtaa. Opiskelijatutorit ovat siis eri henkilöitä kuin virallisesti nimetyt tutorit, jotka ovat todennäköisesti opettajia tai professoreita.

Jokaisella osastolla on omat informaatiopäivänsä, jotka selviävät infopapereista. Muutama kaveri kuului kauppatieteiden osastoon, ja he kertoivat että infopäivä oli erittäin hyödyllinen ja luennolla vastattiin kaikkiin tärkeisiin kysymyksiin ja jaettiin lisämateriaalia. Tilaisuus oli luonnollisesti englanniksi. Itse kuulin konetekniikan osastoon, joka järjesti vastaavanlaisen tilaisuuden. Tai niin ainakin luulin. Tilaisuus järjestettiin saksan kielellä ja se käsitteli ainoastaan paikallisten opiskelijoiden maisteriopintojen järjestelyjä. Ei siis minkäänlaista hyötyä vaihtarille.

4.4 Kurssien valinta

Ihmetystä herätti myös se, että valitsemistani kursseista ei löytynyt moodlesta mitään tietoa. Ei luentoajankohtia, ei opetustiloja tai nimettyjä opettajia. Myöskään itselleni valittu tutor ei vastannut sähköposteihin. Vältin viimeiseen asti käymässä hänen toimistossaan, sillä saksalaiseen käytäntöön kuuluu asioiden hoitaminen sähköpostilla tai tapaamisajan varaaminen sihteerin kautta. Kun kurssien alkaminen lähestyi eikä vastauksia sähköpostiviesteihin kuulunut, oli ainut vaihtoehto käydä tapaamassa tutoria. Outoa oli kuitenkin se, että en löytänyt hänen toimistoaan vaikka tiesin oikean rakennuksen ja kerroksen. Löysin kuitenkin erään sihteerin, joka pieneksi hämmästyksekseni osasi sanoa, ettei kyseinen henkilö ole työskennellyt yliopistolle enää reiluun vuoteen. Kaikki on näköjään mahdollista. Päivän sisään minulle kuitenkin nimettiin uusi tutor, jonka avustuksella aloin selvittämään minkä takia valitsemista kursseista ei löydy mitään informaatiota. Muutaman päivän ja monen sähköpostin ja tapaamisen jälkeen sain selville, että kyseiset kurssit eivät kuulu Erasmus vaihto-ohjelmaan. Kurssit olivat osa maksullista lukukausipakettia, johon minulla ei ollut mitään asiaa. Siltikin nämä kurssit oli hyväksytty opintosuunnitelmaani allekirjoituksin ja koulun virallisin leimoin.

Lopulta sain valittua lisäkurssin saksan kieltä ja kaksi englanninkielistä kauppatieteiden kurssia, joilla sain haalittua kasaan vaaditun määrän opintopisteitä. Harmittavaa asiassa oli se, että tarkoituksena oli viimeistellä sivuaineopinnot energiatekniikan kursseilla. Se valitettavasti jäi toteutumatta.

Mikäli Kasseliin haluaa lähteä lukemaan kauppatieteiden kursseja, ei tällaisia ongelmia pitäisi ilmetä. Suurin osa vaihto-opiskelijoista kuului kauppatieteiden osastoon, eivätkä he sanoneet järjestelyistä mitään negatiivista. Orientaatioviikko, informaation löytäminen, kurseille osallistuminen ja käytännön asiat sujuivat heidän osaltaan mutkattomasti.

5 TENTIT JA VAPAA-AIKA

Kasselin yliopistossa ei järjestetty niin sanottuja tenttiviikkoja. Jokaisen kurssin tentti järjestettiin itsenäisesti noin viikon kuluttua viimeisestä luennosta. Kesälukukaudella tenttien ajankohta saattaa vaihdella heinäkuusta syyskuuhun. Eli parhaimmassa kaikki tentit osuvat heinäkuulle ja loppuaika on käytännössä lomaa syyskuun loppuun asti. Toisaalta tenttejä saattaa olla myös syyskuuhun asti, jolloin lomailu saattaa jäädä vähän vähemmälle.

Saksalainen tenttikäytäntö eroaa hieman meidän järjestelyistä. Joissakin tapauksissa opettajan kanssa voidaan luokan kesken neuvotella, mikä ajankohta sopisi parhaiten. Hyvällä tuurilla opiskelijoilla saattaa siis olla pientä valtaa vaikuttaa järjestettävän tentin ajankohtaan. Mutta tietenkin tentti pidetään kaikille samaan aikaan, eikä erikseen jokaisen oman aikataulun mukaan. Tentin pituus on kaksi tuntia ja lyhyitä esseekysymyksiä saattaa olla jopa seitsemän. Tenteissä ei siis ole aikaa miettiä sen kummemmin vastauksia. Asiat on osattava niin hyvin, että vastauksien kirjoittaminen alkaa heti kun kello käynnistyy.

5.1 Kaupunki

Kuten monet saksan kaupungeista, myös Kassel pommitettiin lähes kokonaan toisessa maailmansodassa. Tästä syystä kaupungista ei juuri löydy vanhempaa arkkitehtuuria, vaan kaupungin yleisilmettä voi luonnehtia jopa tylsäksi. Kaupungin laidalta löytyy kuitenkin

suuri virkistysalueeksi tarkoitettu puisto, Orangerie. Tämä tarjoaa hyvät ulkoilumahdollisuudet aamulenkkeistä iltapäivän picnikeihin. Myös kaupungin pääkatu tarjoaa hyvät mahdollisuudet ostoksilla käymiseen hyvien ravintoloiden ja kahviloiden ohella.

5.2 Matkustus

Vaikka Kassel ei itsessään saa aikaan minkäänlaisia arkkitehtuuria ihannoivia huokaisuja, löytyy niitä läheisistä naapurikaupungeista. Naapurikaupungit Fulda ja Göttingen ovat noin tunnin junamatkan päässä Kasselista. Nämä säästyivät pahimmilta pommituksilta ja kaupungeissa on paljon vanhaa ja perinteistä saksalaista arkkitehtuuria. Ehdottomasti käymisen arvoisia paikkoja, etenkin kun junamatkat niihin ovat opiskelijakortilla ilmaisia. Myös pidemmät matkat onnistuvat kätevästi junalla. Matkan voi kätevästi suunnitella Deutsche Bahnin englanninkielisillä sivuilla, jotka toimivat samalla logiikalla kuin VR:n nettisivut. Viikonloppuisin voi saksassa matkustaa viiden hengen porukalla erityisellä viikonloppulipulla, joka maksaa 42 euroa ja on voimassa puolitoista vuorokautta. Tällöin pitää vain tyytyä paikallisjuniin, joten matkustusajat hieman pitenevät.

6 OPINTOJEN LOPETUS

Ennen kuin tentit alkavat, on opiskelijan kirjauduttava erilliseen Moodlen kaltaiseen palveluun johon syötetään omat kurssit. Tämän jälkeen ohjelma luo virallisen listan, jossa selkeästi näkyvät kurssit joihin on osallistunut, opettajan nimi sekä kurssin opintopistemäärä. Tämän paperin kanssa opiskelijan on tentin jälkeen käytävä henkilökohtaisesti kurssien opettajien luona pyytämässä allekirjoitus siitä että kurssi todellakin on hyväksytysti suoritettu. Myös arvosana merkitään tähän paperiin. Kun kaikki allekirjoitukset on kerätty, käydään opintotoimistossa Sabine Ernstin luona joka allekirjoittaa paperin heidän puolestaan ja antaa koulun leiman. Tällä kyseisellä paperilla opintopisteet voidaan suomessa hyväksyä. Samalla kertaa Rouva Ernst allekirjoittaa todistuksen siitä, että opiskelija todella on ollut vaihto-opiskelijana kyseisessä yliopistossa.

6.1 Ennen kotiin paluuta

Ennen kotiin lähtöä on vielä käytävä kaupungintalolla (Rathaus) ilmoittamassa, että on poistumassa kaupungista pysyvästi. Tämä toimenpide maksaa yhden euron. Myös oma asunto on syytä pitää kunnossa koko vaihdon ajan. Studentenwerk järjestää valoakin tarkemman lähtötarkastuksen asuntoon. Jos esimerkiksi yksi kattovaloista on sattunut palamaan loppuun, kannattaa se ilmoittaa talon huoltomiehelle heti. Jos asian jättää lähtötarkastukseen, vähennetään takuusummasta 3e per lamppu. Ja ai niin, 200e takuusummasta saa takaisin vain 125 euroa. 75 euroa veloitetaan siivouskuluina, eikä auta vaikka asunnon olisi ennen lähtöä putsannut lattiasta kattoon.

7 LOPPUTUNNELMAT

Vaikka kaikki ei mennytkään aluksi putkeen, jäi kokemuksesta silti erittäin positiivinen mieli. Matkalla oppi tuntemaan uusia ihmisiä eri puolelta maailmaa. Koska olin paikan ainut pohjoismaalainen, otettiin minut vastaan suurella mielenkiinnolla. Ihmiset olivat aidosti kiinnostuneita suomalaisista tavoista ja kulttuurista.

Myös koulun puolesta asiat alkoivat lopulta toimia. Valitsin itselleni kauppatieteiden opintoihin kuuluvia kursseja, vaikka luen kone- ja energiatekniikkaa. Kurssien hyväksiluku onnistuu vain vapaasti valittaviin opintoihin, mutta sain silti hyvää kokemusta ja yleishyödyllistä tietoa myös siltä alalta. Saksan kieltä opiskelin 12 opintopisteen edestä, joten kielten opiskelu on täytynyt oman opintosuunnitelman osalta.

Toisaalta on jollakin tavalla hyvä, ettei kaikki asiat sujuneet niin mutkattomasti. Tällaisista tilanteista vain on selvittävä. Reissun jälkeen on sellainen tunne, että mitkään ongelmat eivät ole ylitsempääsemättömiä.

8 LINKIT

1

https://portal.uni-kassel.de/qisserver/rds?state=change&type=5&moduleParameter=veranstaltungSearch&nextdir=change&next=search.vm&subdir=veranstaltung&_form=display&function=search&clean=y&category=veranstaltung.search&navigationPosition=lectures%2Csearch&breadcrumb=searchLectures&topitem=lectures&subitem=search

2

<http://www.studentenwerk-kassel.de/>